

OBSAH

HLEDÁNÍ

Úvod 7

1. HLEDÁNÍ SKUTEČNOSTI 9

PRVNÍ ČÁST

1.1 Cesta člověka do skutečnosti (Pravda lidského poznávání) 12

1.1.1 Mnohost metafyzických přesvědčení a jednota pravdy 12

1.1.1.1 První námitka proti metafyzice 12

1.1.1.2 Druhá námitka proti metafyzice 13

1.1.1.3 Třetí námitka proti metafyzice 14

Shrnutí 15

1.1.2 Zkušenost a myšlení 17

1.1.2.1 Pojem 19

1.1.2.2 Soud 19

1.1.3 Dynamicky postupující myšlení 20

1.1.3.1 Úsudek 20

1.1.4 Dějinné vědění 22

1.1.5 Naše vědění o nadmyslových skutečnostech 23

1.1.6 Zdůvodňování a přesvědčování v různých oborech vědění 25

DRUHÁ ČÁST

1.2 Člověk žijící ve skutečnosti (Bytí člověka ve světě a v nad — svět-
ských skutečnostech) 27

První oddíl

1.2.1	Bytí člověka ve světě	29
1.2.1.1	Člověk ve světě	29
1.2.1.2	Dějinnost člověka jako zrcadlo jeho duchovního života	30
1.2.1.3	Rozumové poznávání ve světle jednotlivých oborů kultury	31
1.2.1.3.1	Pojem	32
1.2.1.3.2	Soud	32
1.2.1.3.3	Úsudek (závěr)	33
1.2.1.4	Chtění ve světle jednotlivých oborů kultury	33
1.2.1.5	Člověk a příroda	34
1.2.1.6	Stupně přírody	35
1.2.1.6.1	Oblast zvířat	35
1.2.1.6.2	Oblast rostlin	36
1.2.1.6.3	Oblast anorganického světa	36
1.2.1.7	Niterná povaha člověka a přírodních skutečností	36
1.2.1.8	Člověk v souvislosti s přírodou: úvaha o účelnosti	38
1.2.1.8.1	Vyšší stupně přírody	38
1.2.1.8.2	Nižší složky přírody	38
1.2.1.8.3	Jednotlivé projevy účelnosti	39
1.2.1.9	Člověk v souvislosti s přírodou: úvaha o genetice	40

Druhý oddíl

1.2.2	Bytí člověka v nadzemských skutečnostech	43
1.2.2.10	Nadsvětské skutečnosti se objevují v člověku a ve světě	44
1.2.2.11	Cesty k nadsvětské skutečnosti	45
1.2.2.11.1	Cesta příčinného vznikání jsoucna v bytí, jak se projevuje u člověka	47
1.2.2.11.2	Cesta příčinného vznikání jsoucna v bytí, jak se projevuje v mimolidské světové oblasti	48
1.2.2.11.2.1	Řád a zákonitost	48
1.2.2.11.2.2	Působení	49
1.2.2.11.2.3	Reálná existence	49
1.2.2.12	Bůh	49
1.2.2.13	Bůh a stvoření	51
1.2.2.14	Člověk před Bohem	54
1.2.2.15	Člověk ve světě a v nadsvětských skutečnostech	57

TŘETÍ ČÁST

1.3	Lidské jednání, vyplývající ze skutečnosti (Dobro v lidském jednání)	59
1.3.1	Uskutečňovat pravdu	59
1.3.1.1	Nejobecnější podstata mravního dobra	60
1.3.1.2	Zvláštní mravní hodnoty	60
1.3.1.3	Individuální mravní jednání	61
1.3.2	Náboženství a mravnost	62
1.3.2.1	Bůh — základ mravního životního úkolu	62
1.3.2.2	Mravní řád vychází z Boha	63
1.3.2.3	Nutnost mravní odplaty — odměna či trest	63
1.3.3	Dávat Bohu, co je Božího!	64
1.3.4	Základní mravní síly lidského soužití	65
1.3.5	Jednotlivec a společnost	66
1.3.6	Manželství a rodina — národ a stát	67
1.3.7	Člověk je páнем viditelného světa	67

2. HLEDÁNÍ ČLOVĚKA 69

2.1	Kdo je člověk?	70
2.1.1	Aktuální naléhavost tohoto problému	70
2.1.2	Dějiny tohoto problému	70
2.2	Člověk je podmíněný tvor	72
2.2.1	Konečnost a dějinnost člověka	72
2.2.2	Prostor a svět	75
2.2.3	Čas a dějiny	77
2.2.4	Horizontální a vertikální podmíněnost	79
2.3	Člověk ve světle nepodmíněné skutečnosti	79
2.3.1	Nárok nepodmíněné skutečnosti	79
2.3.2	Nárok je nosný základ lidského života	80
2.3.3	Transcendentní skutečnost se stává imanentní skutečností	81
2.3.4	Člověk — tvor stojící uprostřed všeho	81

3. HLEDÁNÍ CÍLE 83

3.1	Problém náboženství	83
3.1.1	Moderní chápání světa a kritika náboženství	83
3.1.2	Naše první kroky a metoda: prožívání Boha a cesty k jeho existenci	85
3.2	Boží výzva a nárok	87
3.2.1	Přítomnost Boha v lidské zkušenosti	87

3.2.1.1	Smysl života	87
3.2.1.2	Souhlas se světskou skutečností	87
3.2.1.3	Radost z činnosti	88
3.2.1.4	Čas, za který odpovídáme	89
3.2.1.5	Závazná povinnost	90
3.2.1.6	Důvěra „navzdory“ skutečnosti	91
3.2.1.7	Láska	92
3.2.2	Rozumové poznávání Boha	93
3.3	Lidská odpověď v náboženství	94
3.3.1	Původ náboženského aktu	96
3.3.2	Struktura náboženského aktu	96
3.3.3	Obsah náboženského aktu	98
3.3.3.1	Vírou uznává člověk Boha	99
3.3.3.2	Láskou překračuje člověk sám sebe na cestě k Bohu	99
3.3.3.3	Nadějí nachází člověk sám sebe v Bohu	100
3.3.3.3	Nadějí nachází člověk sám sebe v Bohu	101
3.4	Člověk hledá a otevírá se pro dějinně možné Boží zjevení	101
4.	MALÝ SLOVNÍK O LIDSKÉM HLEDÁNÍ	104
	Závěr	114
	Užitá literatura	114
	OBSAH	115
	Čas a dějiny	115
	Horizontální a vertikální podmínění	115
	Člověk ve světě nepodmíněné skutečnosti	115
	Nárok nepodmíněné skutečnosti	115
	Nárok je nosný základ lidského života	115
	Transcendenci skutečnosti se sláve imanentní skutečnosti	115
	Člověk — tvor stojící uprostřed všeho	115
	Existence člověka	115
	HLEDÁNÍ CÍLE	115
	Boží hledání	115
	Problém náboženství	115
	Moderní chápání světa a kritika náboženství	115
	Naše první kroky a metoda: prožívání Boha a cesty k jeho existenci	115
	Boží výzva a nárok	115
	Přítomnost Boha v lidské zkušenosti	115